

Қурилиш материаллари саноатида илмий тадқиқотларни олиб бориш, инновацион ечимлар асосида янги турдаги қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш бўйича амалга оширилган ишлар (2020 й. май ойи ҳолатига)

Уюшма ҳузуридаги Илмий-техникавий Кенгашга жами **31 та** инновацион технологияларни жорий қилиш ва янги турдаги қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйича лойиҳалар қабул қилинган, жорий йилнинг 7 май ҳолатига кўра Кенгашнинг 10 та йиғилиши ўтказилди. Коронавирус пандемияси даврига тўғри келиб қолган Кенгашнинг 9-, 10-сонли йиғилишлари “**JITSI MEET**” дастури воситасида **онлайн видеоконференция** алоқаси шаклида ўтказилди. Кенгаш томонидан жами **19 та** лойиҳалар илмий-техникавий муҳокамадан Инновацион ривожланиш вазири раислигида ўтказилган ҳамда лойиҳа қиймати **9,2 млрд. сўм** бўлган **7 турдаги** инновацион қурилиш материалларини яратишга оид лойиҳалар молиялаштирилишга тавсия этилган, жорий йилнинг апрел ойидан ушбу инновацион лойиҳаларни молиялаштириш бошланди.

2020 йилнинг март ойида Япониялик ҳамкорлар билан биргаликда инновацион хом ашё асосида **том ёпма** материалларининг янги, инсон саломатлиги учун мутлақо зарарсиз бўлган турини ишлаб чиқаришга жорий қилиш бўйича ишлар йўлга қўйилган бўлиб, **асбест ўрнига куралон** қўшимчасидан фойдаланиб **асбестсиз шифер** олиш бўйича “Қизилқумцемент” АЖнинг ишлаб чиқариш ускуналари негизида дастлабки тажриба-синов партияси **муваффақиятли** олинди.

20 тадан ортиқ илмий тадқиқот ва олий таълим муассасалари ҳамда бошқа қурилиш соҳасида фаолият олиб борувчи корхоналарнинг **100 дан** ортиқ янги турдаги юқори самарадор инновацион қурилиш материаллари орасидан энг истиқболли энергия самарали, энергия тежайдиган ва импорт ўрнини босувчи қурилиш материаллари ва технологияларидан **43 таси** танлаб олинди уюшма таркибидаги корхоналарга ишлаб чиқаришга жорий этиш учун тақдим этилди.

2019 йилда янги турдаги, экспортбоп ва импорт ўрнини босувчи қурилиш материалларидан гулқоғоз (обой), суюқ гулқоғоз, золоблок, газоблок, пеноблок, полистролблок, композит (асбестсиз) шифер, ўтга чидамли ғишт, юмшоқ том ёпқич материаллари, иссиқлик изоляциялаш материаллари ва маҳсулотлари (базальтли, минералли, тошдан олинган), базальтдан арматура, базальтдан тола, базальтдан сетка, фрита (кафелларга ранг беришда ишлатиладиган хом ашё), декоратив бўёқлар, мозаикалар (тошли, шишали ва керамикали), спорт линолеуми, маиший линолеум, шиша толаси, шиша толасидан сетка, гидроизоляция материаллари, геотекстиль, геомембрана, бентонит мат (тўшама), геосетка, георешетка, геокомпозитлар ўзлаштирилган ва ишлаб чиқарилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги ПҚ-4359-сонли қарори билан тасдиқланган 2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари бакалавриатининг кундузги таълим шакли бўйича давлат буюртмаси асосида ўқишга қабул қилиш параметрларига кўра, саноатнинг қурилиш материаллари тармоғига мутахассислар тайёрлаш бўйича **17 та** таълим муассасаларида жами **2230 та**, шундан **570 та** грант, **1660 та** контракт асосида квоталар ажратилди ҳамда 2019-2020 ўқув йили учун қабул амалга оширилди. Шунингдек, ушбу қарорнинг 2-иловасига кўра, қурилиш материаллари тармоғига мутахассислар тайёрлаш учун сиртқи таълим шаклига **11 та** таълим муассасаларида контракт асосида **1000 та**, 4-иловасига кўра **15 та** таълим муассасасига магистратура мутахассисликларига **243 та** грант асосида квота ажратилди ҳамда 2019 йилда қабул амалга оширилди.

2019 йил 28 август куни Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазиригининг Ёнғин хавфсизлиги академияси билан ҳамкорликда “**Ёнғинга чидамли қурилиш материаллари яратишнинг долзарб муаммолари ва ечимлари**” мавзусида республика илмий-амалий анжуман ва инновацион қурилиш материаллари кўرғазмаси ўтказилди.

2019 йилнинг 21 декабрида Тошкент архитектура-қурилиш институти билан ҳамкорликда “**Инновацион қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкциялари**” мавзусида **III Республика илмий-амалий семинар** ўтказилди.

Семинар доирасида институт ёшларини илмий-тадқиқот ишларига кенг жалб қилиш, илмий фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва самарадорлиги ошириш мақсадида талабалар,

магистрантлар ва ёш олимлар ўртасида **“Қурилиш материаллари бўйича энг яхши инновацион ишланма”** номинацияси бўйича 10 та танлов ғолиблари Уюшма номидан **беш миллион сўм** миқдоридаги пул мукофотлари ва фахрий ёрликлар билан тақдирланди.

“Ўзсаноатқурилишматериаллари” уюшмаси фақатгина 2019 йил давомида Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Ёнғин хавфсизлиги академияси билан ўзаро ҳамкорлик Меморандуми, Яшнобод инновацион технопарки ДУК билан ўзаро англашув Меморандуми, Беларусь Миллий Фанлар академияси, Беларусь Давлат технологик университети ва Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ўртасида ўзаро тўрт томонлама халқаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида Меморандуми ва Тошкент архитектура-қурилиш институти “ЎзқурилишматериаллариЛИТИ” илмий-тадқиқот ва инжиниринг маркази ўртасида ўзаро уч томонлама ҳамкорлик қилиш тўғрисида Шартномалари имзоланди.

“ЎзқурилишматериаллариЛИТИ” илмий-тадқиқот ва инжиниринг марказида янги композит материаллар ва инновацион кимё технологиялари асосида қурилиш материалларига оид тадқиқотларни амалга оширадиган лабораторияни ташкил этиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Умумий ва ноорганик кимё институтининг “Стром” илмий-тадқиқот ва синов маркази билан ҳамкорликда ишлар бошланган ва 2020 йил якунига қадар лаборатория фаолиятини бошлашни таъминлаш учун барча зарур чора-тадбирлар ҳозирда амалга оширилмоқда.

Мухтарам Президентимиз Ш.М.Мирзиёев томонларидан жорий йилнинг 7 январь куни қурилиш соҳасидаги ислохотларни янада жадаллаштириш бўйича устувор вазифаларга бағишланган йиғилишда қурилиш соҳасида инновацион технологияларни кенг жорий этиш ва қурилиш материаллари саноати корхоналари билан олий таълим муассасалари ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириш ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 23-майдаги ПҚ-4335-сонли “Қурилиш материаллари саноатини жадал ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорида илмий тадқиқотлар ва инновацион ишланмалар натижаларини юқори қўшилган қийматли қурилиш материаллари ишлаб чиқаришга жорий этилиши ҳамда илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилиш, ишлаб чиқариш корхоналарининг таълим сифатини оширишдаги иштирокини кенгайтириш бўйича белгилаб берилган вазифаларнинг сўзсиз ижросини таъминлаш мақсадида, биринчи босқичда Уюшма Тошкент архитектура-қурилиш институти (ТАҚИ) ва Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти (СамДАҚИ) билан ҳамкорликда йирик ишлаб чиқариш корхоналарида ўқув семинарлари ўтказилди.

2020 йил **“Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”** деб номланганлигидан келиб чиқиб, инновацион **“таълим-фан-ишлаб чиқариш”** тизими бўйича ҳамкорликнинг бир тури бўлган, яъни ишлаб чиқариш корхоналари ва ташкилотлари олий таълим муассасалари билан ўзаро электрон тарзда уланиб мавжуд муаммоларни ҳамда соҳага дахлдор **онлайн вебинар дарсларини** ташкил этишни йўлга қўйиш ҳамда бу жараёнда олий таълим муассасаларининг илмий салоҳиятли, кўп йиллик педагогик тажрибага эга бўлган ўқитувчилари иштирокини таъминлаш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Ушбу **онлайн вебинар дарсларни** амалга оширилиши натижасида, олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларининг мутахассислари ноқулай об-ҳаво шароитида узок манзилларга боришлари ҳамда ортиқча сарф харажатларнинг олди олинади, шунингдек жалб этилган тажрибали олимлар ўз асосий иш жойидан узилмаган ҳолда иштироки таъминланади.